

Srce
in jezik sta
majhna,
vendar
izpričujeta
človekovo
veličino.

Turški pregovor

nt

naš tednik

Številka 49
Letnik 49

Cena 15,- šil.
(150,- SIT)

petek,
12. decembra 1997

Poština plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITIRANO

Olimpijske igre
2006 bi bile
največji čez-
mejni projekt
EU in bi
koroški mladini
odprle tudi jezi-
kovni horizont.

JANKO ZWITTER, VOLINA
SKUPNOST STRAJA VAS

Dunaj: Frasnelli navdušil narodne skupnosti

Strani 2

„ČRNI GLASOVI“ NAVDUŠILI

Nad 1000 obiskovalcev je videlo in slišalo pretekli konec tedna v Šentjakobu in v Šentprimozu koncert skupine „Black voices“. (več na strani 11)

POLITIKA

Predsednik NSKS je spregovoril pred deželno vlado. Objavljamo njegov celotni govor.

Strani 4 in 5

IZ NAŠIH OBČIN

V Zahomcu se pripravljajo na kandidaturo olimpijskih iger brez meja leta 2006.

Stran 7

KULTURA

Teden slovenskega filma je v Celovcu potekal skoraj brez javnosti. Kje so razlogi?

Stran 10

SPORT

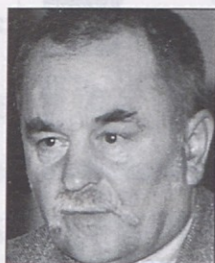
Karateki SAK so odlično izvedli koroško deželno prvenstvo. Kljub temu jih tarejo problemi.

Stran 15

JOŽE WAKOUNIG

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Kaj je ZNP?

NSKS, EL, SJK, KKZ, ZSO, SPZ, pomen teh kratic gotovo pozna vsakdo, ki količkaj sledi slovenskemu časopisju, ki se količkaj ukvarja z našo narodno politiko. Toda, kaj je ZNP?

Pred poltretjim letom, maja in junija 1995 so bile volitve za novi Narodni svet koroških Slovencev. Takrat so izvolili tisti, ki so to hoteli in so se za te volitve tudi vpisali, novega predsednika in ZNP, Zbor narodnih predstavnikov. V tem ZNP je 60 moških in žensk. Zbrani so s celotnega slovenskega naselitvenega območja na Koroškem, od Zilje čisto na zahodu pa do Podjune čisto na vzhodu. Prvič so se zbrali nekega prijetno vročega julijskega večera leta 1995. Takrat so tudi prisegli in obljubili, da bodo po svojih močeh in po svoji vesti delovali za našo slovensko srenjo na Koroškem.

ZNP je prvi parlament Koroških Slovencev, izvoljen v tajnih in svobodnih volitvah. Tako torej ustreza vsem merilom zahodne demokracije. Kaže pa, da mnogi še ne vedo prav, kaj početi z ZNP. V kateri koli samozavestni, demokratični zreli narodni skupnosti bi tako izvoljenemu zboru dajali drugačno pozornost, primerno pomembno mesto. Pri nas pa se mnogi prav prehitvejo v prizadevanjih, da bi ZNP spravili v posmeh. Ko bi vsaj stali ob strani kot presodni opazovalci, ne pa kot nastavljači nog in pasti, kot škodoželjni hehetači, ki komaj čakajo, da se bo kje komu spotaknilo. Pa smo vedeli, da tako ne more iti prav in dobro, saj nam ni treba vedno znova dopovedovati, saj se samo dokazuje.

Gotovo, v ZNP ni vse steklo tako, kakor bi bilo moralo. Že kar v začetku so se zvrstili razni odstopi, v ospredje so se porinile užaljenosti, občutljivosti, kujavosti. Tudi v delovanju so se pokazale pomanjkljivosti, ki jih pač od začetka v vsem zagonu in zanosu ni bilo mogoče videti ali vsaj slutiti. ZNP je tako dober in tako slab, tako resen oziroma neresen, tako zaupanja vreden ali tudi ne, kakor so to njegovi člani. Štirikrat letno, je zapisano, mora ZNP zasedati. Čisto po

resnici povedano, tudi sam nisem zadovoljen z delovanjem ZNP in z učinkovitostjo politike NSKS. V kollesju se je nabral pesek, vse to pa zavira in ovira delo.

Pred kratkim je predsednik Nanti Olip razložil na seji koroške deželne vlade stališče NSKS. Sad tega nastopa je, da bojo deželni glavar Christof Zernatto pa njegova namestnika Michael Ausserwinkler in Karl-Heinz Grasser drugo leto prišli na prvo sejo ZNP. Prvič se bojo najvišji izvoljeni predstavniki dežele Koroške udeležili seje prvega po merilih zahodne demokracije svobodno izvoljenega parlamenta Koroških Slovencev. Prvič se bojo tam pogovorili s slovenskimi predstavniki, neposredno izvoljenimi v tajnih demokratičnih volitvah. Za vsakega količkaj politično in zgodovinsko mislečega pa ozaveščenega človeka je to nadvse pomemben dogodek. Ta razvoj pa tudi dokazuje pravilnost politične poti, ki temelji na odkritem ponosu pa na samozavestnem in samostojnem nastopanju v javnosti.

Doba fevdalizma, pravijo, je mimo. Prav je, da so minili časi, ko so nekateri iz svojega rojstva v mehekjši postelji in izbrani rodovini zahtevali zase vso oblast. Tega dejstva bi se morali zavedati tudi tisti, ki nočejo priznati resnice, da so se razmere krepko premaknile, da se tudi v politiki vse nenehno preklada, pretaka in spreminja. Kar je danes večina, je lahko jutri po volitvah manjšina; danes na vladi, jutri v opoziciji. Tako je v demokraciji, in tako je dobro.

„Zakonodajna doba“ ZNP traja štiri leta. Čež poldrugo leto bomo torej spet volili, novega predsednika NSKS in novi ZNP. Sedanja ZNP in sedanje predsedstvo NSKS čaka čez vse odgovorna naloga, da z bogatim delom nadopolnita, kar sta do zdaj zamudila, in s tem tudi pripravita pot uspešnemu delovanju za prihodnost. Tiste, ki so leta 1995 volili, je treba z vestnim delom prepričati, da je bila njihova odločitev pravilna in da leta 1999 spet z enako zavzetostjo pridejo volit. Predvsem pa bo treba pridobiti nove volivce in volivke.

Karnerjeva študija v podporo avstrijski diplomaciji

Prvi del scenarija, ki se je že uresničil: prof. Karner je uradno predstavil študijo, ki poudarja obstoj nemške govoreče manjšine v Sloveniji - Dunaj pa bo z njeno pomočjo ustrezno pritiskala na Ljubljano.

Pred več ko enim letom smo poročali o seminarju Družbe za avstrijsko zunanjo politiko v južnoštajerskem Rechnitzhofu. Nanj so povabili zastopnike društev Freiheitsbrücke, Peter Kozlar in Kočevski staroselci; ta društva si prizadevajo za priznanje nemško govoreče manjšine v Sloveniji. Hkrati so se zmenili za naslednji scenarij: prof. Stefan Karner bo po nalogu zunanjega ministra Schüssla izdelal študijo, ki naj znanstveno odgovori na vprašanje o obstoju nemško govoreče manjšine, rezultat študije pa bo merodajen za nadaljnje politično ukrepanje avstrijske diplomacije.

Rezultat študije je uradno znan od preteklega četrtka dalje. Karner: „Nemško govoreča manjšina vsekakor obstaja!“ Kako graški univerzitetni profesor pride do tega zaključka?

■ Izsledki študije temeljijo na ljudskem štetju iz leta 1991 (1813 Slovencev z nemškim maternim jezikom) in na povpraševanju 118 pripadnikov nemško govoreče manjšine. Iz tega povpraševanja se da po Karnerju sklepati, da je v resnici „nekaj sto več“ Slovencev z nemškim maternim jezikom, kakor to kažejo številke ljudskega štetja 1991.

■ Od teh je približno polovica avtohtono naseljenih. Avtohtonost manjšine je dana, če se da dokazati obstoj manjšine „najmanj v treh generacijah“.

■ Kontinuiteta manjšine je tudi zgodovinsko utemeljena, neglede na dejstvo, da je v nekaterih krajih manjšina docela izumrla.

Po Karnerju živi več kot polovica nemško govorečih v mestih Maribor, Murska So-

bota, Lendava, Celje, Ptuj in Ljubljana. Iz povpraševanja 118 pripadnikov je razvidno, da manjšina hoče - poleg priznanja - predvsem kulturne pravice (šole, finančne podpore za kulturno umeštvanje ipd.). Karner se tudi zaveda, da če bi v Sloveniji veljala takšna manjšinska zakonodaja kot v Avstriji, bi „nemško govoreča manjšina“ popolnoma padla skozi rešetke. Zanj ni merodajno, kako velika je manjšina, temveč to, da manjšina dejansko obstaja in da hoče živeti. Da ima zato življenjsko voljo, dokazujejo po Karnerju zgoraj omenjena tri društva. Avtoštudije vidi rešitev v konsekvencem zualnem ukrepanju skupno prizadetimi oz. v konsenzu med Dunajem in Ljubljano.

Predstavnik avstrijskega zunanjega ministra veleposlanik Cede je na predstavitvi študije menil, da Avstrija še čaka na študijo, ki jo za slovensko stran pripravlja univerzitetni profesor Dušan Nečak. Ta naj bila gotova v igredi 1998, vsebovala pa naj bi raziskave samo do leta 1955. Na to kakšna je zadeva glede nemško govoreče manjšine danes, študija ne odgovarja. „ker slovenska vlada tega naračila“ (tako prof. Nečak) izjavi za javnost).

V vsakem primeru pa bo avstrijska stran po predstavitvi Nečakove študije začela ukrepati po politični liniji Dunaj-Ljubljana. Možnost rešitve vidi tudi na osnovi evropskega Okvirnega sporazuma za zaščito manjšin. Cede pričakuje, da ga bosta Slovenija in Avstrija ratificirali prihodnje leto „ob približnem istem času“. Hkrati je Cede dal razumeti, da bo Avstrija ustrezno podpirala društva v Sloveniji, ki se zavzemajo za priznanje in ohranitev nemško govoreče manjšine.

Janko Kulmesch

Obisk Slovenske gospodarske zveze pri predsedniku Koroške gospodarske zbornice Karlu Kofflerju. Z leve: K. Koffler, F. Rutar, predsednik SGZ M. Grilc, tajnik SGZ J. Picej, podpredsednik SGZ Koren in predsednik nadzornega odbora B. Wakounig.

SGZ uradno obiskala Koroško GZ

Novi upravni odbor Slovenske gospodarske zveze (SGZ) pod vodstvom predsednika dr. Matevža Grilca je imel plodovit strokovni pogovor s predsednikom Koroške gospodarske zbornice kom. sv. Karlom Kofflerjem. Predsednik SGZ dr. Grilc je predstavil novi odbor in težišča delovanja SGZ (obisk je bil v četrtek, 4. januarja). Poudaril je, da pospeševanje centralnega prostora (Beljak, Celovec, Sentvid, Spittal) ne sme iti na račun obrobni predelov Koroške, ker bi število „vozačev“ še bolj naraščalo in s tem tudi asimilacija. Nadaljnja težišča SGZ so, ta-

ko dr. Grilc:
– turistična promocijska dejavnost Koroške bi se morala v večji meri osredotočiti na prostor Alpe-Jadran;
– čezmejno sodelovanje bi bilo treba mrazširiti in pri tem bolj koristiti sredstva EU (npr. Interreg, Phare, Tacis, itd.);
– posebna pozornost bi morala veljati jezikovni kompetenci šolarjev glede slovenščine, hrvaščine, italijanščine po vzorcu TAK in Višje šole Šentpeter.

Cilj GZ Koroške je, tako njen predsednik Koffler je, da bo pospeševanje podjetij na Koro-

škem poenoteno in da ne bo nobena občina zapostavljena. Nadalje je Koffler poudaril, da je GZ glede čezmejnih projektov odprta za vse predloge, ki so ji posredovani in se bo zavzemala za njihovo uresničitev. Dodal pa je, da morajo biti podjetja sama iniciativna. Benjamin Wakounig, predsednik nadzornega odbora SGZ, je spregovoril o problemih delovnih dovoljenj za slovenske državljane. GZ Koroška podpira od SGZ izdelani model montažnih ekip, toda s strani Slovenije še ni bil izražen konkretni interes.

Frasnelli navdušil avstrijske narodnosti

Ob mednarodnem dnevu človekovih pravic (10. december) je preteklo sredo večer Center avstrijskih narodnosti (CAN) v dunajskem Centru Gradiščanskih Hrvatov predstavil Report narodnih skupnosti za leto 1997.

Prvič je report izšel lansko leto. Z reportom hočejo narodne skupnosti avtentično, obširno in vsestransko prikazati svoj aktualni položaj. Poleg tega se izdajatelj reporta vsako leto odloči za težiščno poglavje: lani so bili to otroški vrtci, letos pa so to manjšinski mediji. Na predstavitvi sta spregovorila predsednik CAN mag. Marjan Pipp in vodja deželnozborskega kluba SVP dr. Hubert Frasnelli. Tako Pipp kakor Frasnelli sta še posebej poudarila, da mora Avstrija nujno omogočiti partnerstvo z demokratično legitimiranimi, ker neposredno izvoljenimi zastopniki manjšin. Kritizirala sta neučinkovitost sosveta, ker se pri izbiri njegovih članov ni upoštevalo

načelo demokratične legitimacije. Odločno sta podprla vsa ustrezna prizadevanja NSKS in EL. Poudarila sta, da je partnerstvo v obliki jamčenega manjšinskega partnerstva in javnopravnega zastopstva najboljše jamstvo za plodovit dialog med manjšinami in državo. O Frasnelliju je znano, da zna navdušiti Koroške Slovence. Na predstavitvi reporta pa je bil njegov govor zelo odmeven tudi pri (večinoma mladih) udeležencih iz vrst drugih narodnih skupnosti. Prireditvi je prisostvoval predsednik NSKS Nanti Olip. Od „visokih“ politikov je bil navzoč samo Harald Ofner (FPÖ). Več o reportu v naslednjem NT.

-Kuj-

DESKAN

Moti jih povezovanje SVP s Koroškimi Slovenci

Državnozbornski poslanec Walter Posch kot predsednik vseavstrijske DESKAN - Delovne skupnosti avstrijskih narodnosti v SPÖ ne vidi potrebe po posebnem evropskem manjšinskem zakonu. Po njegovem mnenju je reševanje manjšinskih vprašanj notranja zadeva Avstrije. Nadaljnje možnosti vidi v Okvirnem sporazumu Sveta Evrope za zaščito manjšin, ki ga bo po Poschevih besedah Avstrija ratificirala v igredi 1998.

V tem smislu Poscha moti sodelovanje Južnih Tirolcev s CAN in nasploh s Koroškimi Slovenci. Kot smo v poročilu (NT 47) o nedavnem obisku južnotirolskega deželnega glavarja Durnwalderja na Koroškem poudarili, hočeta Južnotirolska ljudska stranka (SVP) in CAN prepričati Dunaj, da bi v času avstrijskega predsedovanja EU postal iniciativen v zadevi evropskega manjšinskega zakona. Z razliko do Okvirnega sporazuma Sveta Evrope bi namreč evropsko manjšinsko pravo bilo za članice EU obvezujoče ter pri pristojnem evropskem sodišču izterljivo. To pa Poschu očitno sploh ni po volji, zato se je tudi obregnil ob Durnwalderjevo stališče z besedami, ki jih je včasih ponavljal KHD: „Južne Tirolce ne moremo primerjati s Koroškimi Slovenci.“

-Kuj-

Pomemben sklep SVP

Prizadevanja SVP in CAN, da naj bi Avstrija v času nje-nega predsedovanja EU postala iniciativna glede evropskega manjšinskega zakona, začenejajo dobivati konkretnjšo obliko: pretekli ponedeljek je vodstvo SVP sklenilo, južnotirolska deželna vlada naj poveri Evropsko akademijo Bozen z nalogo, da izdelata profesorja Matscher in Öhlinger osnutek o manjšinsko-pravnih smernicah EU. Ta osnutek naj bi nato služil kot podlaga SVP in CAN v pogajanjih z avstrijsko vlado.

Prav lep dober dan!

Spoštovani gospod deželni glavar, spoštovana namestnika, cenjeni člani koroške deželne vlade!

Prav lepa hvala za povabilo na današnjo sejo koroške deželne vlade, prav lepa hvala za možnost, da lahko z vidika NSKS zavzamem stališče k vprašanju slovenske narodne skupnosti na Koroškem v zvezi s spomenico.

Vzrok tega, da sem danes lahko tukaj, je vaša želja, da k najnovejšemu osnutku spomenice slišite tudi drugo stran v narodni skupnosti.

Druga stran zveni že sama po sebi čudno. Zakaj pravzaprav druga stran? Ali obstaja za želje manjšine več strani? Je več strani potrebno ali sploh smiselno?

Pretežni del Koroških Slovencev ima za to komaj razumevanja, komaj časa in nobene odvečne energije, ki je več ko potrebna in do skrajne mere porabljena za različne dejavnosti v dobro narodne skupnosti in ne samo zanjo.

Po svoji zdaj že dveletni dejavnosti kot predsednik NSKS sem prepričan, da dvotirnost, to pogosto zastojno prizadevanje za usklajevanje stališč, ker za to ni priznane oblike, narodni skupnosti škoduje, jo v razvoju ovira in vrhu tega požere prevelik del časa.

Če tožim, ko o tem poročam, s tem izražam tudi željo za vaše mnenje in pomoč:

- Kako vi izhajate z dvema stranema, z dvotirnostjo v narodni skupnosti?
- Ali ta dvotirnost pri konkretnih odločitvah prinese prednosti?
- Ali bi za vas ne bilo lažje slišati mnenje, ki jo je narodna skupnost za javnost že interno uskladila.
- Ali ne mislite, da bi nam s skupnimi naporji moralo uspeti tudi v narodni skupnosti priti do demokratično izvoljenega zastopstva? Kakor je za nas Korošce samoumevno, da smo zastopani od izvoljenih članov deželne vlade.
- Ali pa je za vas lažje zdajšnje stanje v narodni skupnosti, da slišite največkrat dve ali več mnenj?
- Ali vam to olajša delo?
- Ali pa je le dobrodošlo stanje, da vam težav slovenske narodne skupnosti ni treba rešiti, ker si ni edina?
- Ali ni tudi velika odgovornost, politična soodgovornost in

vsekakor obveznost koroške deželne vlade, da najde v vrstah narodne skupnosti pogovorne partnerje, ki so demokratično izvoljeni, z neposrednimi volitvami legitimirani in s tem opremljeni s potrebno težo in zaslonbo?

- Ali politična soodgovornost koroške deželne vlade ne narekuje pomoč narodni skupnosti, da odpravi dvotirnost in kljub temu ohrani politični pluralizem?
- Ali ni skrajni čas, da ta preostanek iz povojnega časa pod velikim vplivom Osvobodilne fronte s skupnimi močmi premagamo? Vse naokrog, po celi Evropi so se v preteklih desetih letih zgodili ogromni preobrati; totalitarni režimi so morali narediti mesto demokraciji.
- Ali ni čas, da za takšen demokratičen zagon ob blagohotnem sodelovanju nas vseh poskrbimo tudi v narodni skupnosti?

Ločnica v narodni skupnosti ni bila hotena, saj ni nastala v narodni skupnosti, ampak je bila umetna in predvsem politično vnešena in na žalost do danes obdržana pri življenju. Citiram člana sosveta mag. Kuglitscha: „Bomo ta klin zabili ali pa ga izvlekli?“ Umetni in navsezadnje politični razcep je l. 1949 privedel do ustanovitve NSKS. Moj predhodnik in prvi predsednik dr. Joško Tischler je bil do 7. novembra 1945 navzoč na vseh

Ali politična soodgovornost koroške deželne vlade ne narekuje pomoč narodni skupnosti, da odpravi dvotirnost in kljub temu ohrani politični pluralizem?

sejah koroške deželne vlade. Ta plodoviti dialog, ki je privedel do dobrih rezultatov in pripomogel k obojestranskemu razumevanju ter podpiral želeno in dobrodošlo sožitje nemško in slovensko govorečih Korošcev, je bil pred 52 leti nenadno pretrgan v škodo obeh narodnih skupnosti na Koroškem. To škodo moramo popraviti, da se lahko začnemo ukvarjati s problemi, ki čakajo.

NANTI OLIP NA SEJI DEŽELNE VLADE

Politična soodgovornost koroške deželne vlade

Objavljamo besedilo govora, v katerem je predsednik Narodnega sveta Nanti Olip koroški deželni vladi na njeni seji 2. decembra '97 obrazložil stališče Narodnega sveta k manjšinskemu vprašanju, posebno še glede t. i. Spomenice avstrijskih narodnih skupnosti in narodnostnega sosveta.

O posameznih konkretnih vprašanjih:

Spomenica

Že poimenovanje „Spomenica avstrijskih narodnih skupnosti“ je napačna. Ne more biti spomenica narodnih skupnosti in to tudi ni, če je sklenjena od gremija, kakršen je sosvet, ali kot v koroškem primeru, sploh ne sklenjena. Sosvet kot svetovalno telo zvezne vlade, katerega člani imenuje zvezni kancler, niso pa izvoljeni od narodne skupnosti, ne more v imenu narodnih skupnosti skleniti spomenico. Imenovan gremij kot svetovalno telo zastopstva narodne skupnosti ne more nadomestiti. Predložili smo boljše predloge!

O tehtnih kritikah NSKS:

- Najbrž edinstveno je, da spomenica narodnih skupnosti navaja pravice, ki jih narodne skupnosti nočejo! Z našega vidika res enkratno.
- Spomenica odklanja mandate za narodno skupnost v zakonodajnih telesih. Na primeru Skupnosti južnokoroških kmetov in Enotne liste - v kmečki zbornici in na občinski ravni - je to mogoče podoživljati: kjer je politična udeležba kot enakovreden partner mogoča, tam sledi prevzemanje odgovornosti in ustvarjalno sodelovanje.

■ Spomenica odklanja javno-pravno zastopstvo in prav tako politične organizacije narodnih skupnosti!

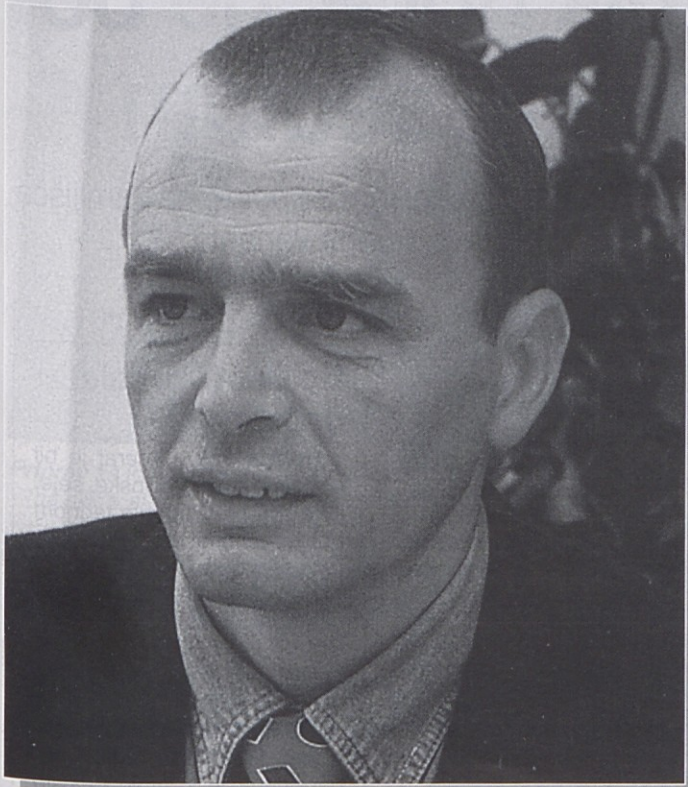
■ Zanikanje političnih pravic narodne skupnosti, zlasti pravico legitimiranega zastopstva pomeni, da se narodni skupnosti odreka sposobnost demokracije.

■ Narodna skupnost, ki povzdigne najmanjši možni imenovalec zaščite narodnih skupnosti evropskih držav (Okvirna konvencija s pristankom Francije) na najvišjo raven svojih zahtev, se je predala pretiranemu dumpingu narodne skupnosti.

■ Povišanje veljave sosvetov v pravzaprav nespremenjeni obliki ni sprejemljivo, k temu še konferenca predsednikov sosvetov in namestnikov. Sosvet slovenske narodne skupnosti po zakonu narodnih skupnosti v preteklem obdobju ni bil sestavljen po zakonskih predpisih; legitimacija posameznih sosvetnikov je popolnoma nerazčiščena.

■ Spomenica upošteva tudi zahteve po izboljšanju na področjih: otroških vrtec, šol, krajevnih napisov, uradnega jezika in občil. Vendar ne gre za konkretne zahteve, ampak za spodbude, želje in prošnje za preverbo.

■ Končno je tudi omejitve manjšinskih pravic na individualne pravice v nasprotju k veljavnim normam: člen 19 državnega temeljnega zakona (govori o narodnih plemenih), člen 7 državne pogodbe (manjšina kot skupnost), zakon o narodnih skupnostih (narodna skupnost, narodna skupnost in njeni pripadniki, interesi narodne skupnosti, za narodno skupnost reprezentativno).

Iz tega sledi: Po individualno-pravnih zasnovi (kakor v spomenici) lahko potemtakem dr. Sturm zastopa samega sebe, ne pa interese narodne skupnosti.

Zaokrožil bi poglavje spomenice z nekaterimi citati dr. Stefana Oeterja z inštituta Max-Planck za inozemsko in javno pravo ter mednarodno pravo v Heidelbergu iz pisma, ki mi ga je poslal:

„Da je vaša fronta proti spomenici več ko upravičena, sem pri prebiranju hitro ugotovil. Začne se že pri naslovu, saj vsebovana aroganca avtorjem Spomenice ne pristaja. Pač ne gre za spomenico narodnih skupnosti, temveč za spomenico predsednikov narodnostnih sosvetov. Da so ti vse drugo kot legitimirani, bi moral dati spoznati že bežen pogled na njihovo imenovanje. Po mojem je avstrijski sistem narodnostnih sosvetov

usoden konstruktivni spridek. Reprezentativni so le za to, kar si zvezna vlada in politične stranke želijo kot zastopstvo narodnih skupnosti. Sistem sosvetov, ki niso izvoljeni od narodne skupnosti, temveč imenovani od izvršne oblasti, v rezultatu naravnost zavlja k manipulaciji narodne skupnosti. Zato vidim formulacijo na koncu uvodnega dela, da so se „avstrijske narodne skupnosti sporazumele“ in spomenico priznale kot skupen katalog zahtev, kot pravšnje aroganco. Formulirali so jo funkcionarji z dvomljivo legitimacijo/.../ Glede zelo dvomljive legitimacije mislim, da je povišanje veljave sosvetov zmota/.../ Smiselno bi to bilo samo tedaj, če bi bili sosvetniki neposredno izvoljena zastopstvena telesa narodnih skupnosti, vendar o tem očitno nihče ne razmišlja.“

Sosvet

To je neposredni prehod k tačas aktualni temi zasedbe novega sosveta za slovensko narodno skupnost. Če naj sosvet opraviči svojo funkcijo, so vsebinske in personalne spremembe nujno potrebne.

Vsebinsko s tem, da je sosvet v strankarskih kurijah zaseden s politično težo, da so priporočila sosveta tudi udeležena v obliki dialoga na inštitucionalni ravni med politično odgovornimi v

deželi in zvezi na eni strani ter demokratično izvoljenimi in tako legitimiranimi zastopniki narodne skupnosti na drugi.

Personalno pa tako, da je narodnostna kurija političnih organizacij voljena od pripadnikov manjšine same, ali pa kot predstopnja, da okoli 1100 slovenskih funkcionarjev, ki so vpisani v javnih društvenih seznameh, izvoli svoje sosvetnike.

V tem primeru bi to dejansko bilo povišanje veljave sosveta. Ohranitev sedajšnje oblike, zlasti neupoštevanje Enotne liste, bi pomenilo zmanjšanje veljave sosveta, kar bi po logiki privedlo s seboj ugovore in morebitne pritožbe pri različnih instancah.

V našem osnutku temeljnega zakona narodnih skupnosti smo strnili, v katero smer naj bi se razvila sodobna manjšinska zaščita v Avstriji in v Evropi. Gre za obvezujočo pravni katalog manjšinskozaščitnih določb, ki so vsebinsko popolnoma zajete tudi v zaključni deklaraciji FUENS z letošnjega kongresa na Koroškem. Koroška kot pridružena članica FUENS bi pri tem lahko postala zgled. Ta v naslednje tisočletje segajoči manjšinskozaščitni model se zelo dobro uveljavlja: Nemci na Madžarskem, Italijani in Madžari v Sloveniji, Danci v Nemčiji, Ladinci na Južnem Tirolskem. Kakor je južnotirolski deželni glavar na nedavnem obisku na Koroškem podčrtal: „Navzočnost Ladincev

Povabim vas, da nam pomagate znotraj narodne skupnosti izvoliti demokratično in s tem legitimirano zastopstvo narodne skupnosti, ki je usmerjeno v dialog na inštitucionalni ravni.

v deželnem zboru nam je premalo, vključili jih bomo v deželno vladol!“ Avtonomija narodnih skupnosti ni ločevanje, ampak najiminitnejša, najmočnejša in najboljše oblika integracije.

Tako bi si prihranili takšne nerodnosti, ki so se zgodile v Spomenici in nedavno tudi v stališču ustavne službe urada

deželne vlade glede člena 7 državne pogodbe.

Na koncu bi povzel:

- Zahvaljujem se vam za priložnost, da sem danes tu v imenu NSKS lahko spregovoril (po 52-letni prekinitvi).
- Zahvaljujem se vam za to, kar ste zadnja leta v vaši pristojnosti in odgovornosti storili za slovensko narodno skupnost in s tem za plodno sožitje na Koroškem.
- Zahvaljujem se za vaše sodelovanje in podporo. Marsikaj se je zgodilo in prav za to se zahvaljujem.

Spodbujam vas, da se odzovete našemu vabilu:

- Razprava o kongresu FUENS na Koroškem in konkretne možnosti uresničitve za slovensko narodno skupnost.
- Vabilo na eno naslednjih sej Zbora narodnih predstavnikov - najvišjega telesa NSKS; (dež. glavar, namestnika, člani deželne vlade).
- Povabim vas, da v okviru te seje Zbora narodnih predstavnikov razpravljate s 60 izvoljenimi člani iz 20 volilnih okrožij in krajevnih skupin v aktualnem obzorju o odprtih vprašanjih in željah slovenske narodne skupnosti. Tam lahko slišite avtentično mnenje interesnih zastopnikov slovenske narodne skupnosti s celotnega naseljenega območja.

■ Povabim vas, da nam pomagate znotraj narodne skupnosti izvoliti demokratično in s tem legitimirano zastopstvo narodne skupnosti, ki je usmerjeno v dialog na inštitucionalni ravni.

■ Prosim vas, da sosvetu v smislu navedenih predlogov ne vzamete veljave, marveč jo povišate.

Zahvaljujem se za začetni dialog in upam na nadaljevanje - na naši strani smo za to vselej pripravljeni. Primimo skupno za našo skupno Koroško.

Za nadaljnji potek današnje seje vam želim vse najboljše in veliko uspeha.

Glede današnje odločitve o Olimpiadi 2006 - senza cofini - brez meja - ohne Grenzen toj toj in vse najboljše, da bo v interesu nas vseh Koroška zmagala. Hvala!

NA KRATKO

NA ŠTEFANOVO

Izkupiček plesa za Mlado Podjuno

Pliberk. Spet je napočil čas plesov, ki je zblížal in zvezal že marsikateri parček. Ples pa naj tudi služi razvedrenju v poznojesenskem depresivnem času, ko dež in megla potisneta v ozadje še zadnje spomine na toplo poletje in zgodnjo jesen. V Vogrčah pri Florjanu bosta na Štefanovo MePZ Podjuna in Mlada Podjuna poskrbeli za razvedritev počutja, saj prirejata na Štefanovo ples, ki je zamenjal tradicionalno silvestrovanje zbora. Za glasbeno ogrevanje bo v pritličju zai igral ansambel Rosa, prestava na vroče ritme pa bo v kletnih prostorih, kjer bo DJ UTI vrtil plošče iz svoje najnovejše zbirke. Izkupiček večera gre v blagajno Mlade Podjune, ki prihodnje leto praznuje 15. rojstni dan in to že 10 let pod vodstvom priljubljene učiteljice Vere Sadjak.

PODRAŽITEV

Pri kanalu ne enakih napak kot pri vodi

Pliberk. Občinski svet v Pliberku je na minuli seji sklenil podražitev vodne pristojbine. V celotni občini Pliberk bo odslej stal 1 m³ vode 10 šilingov. Podražitev je bila potrebna, ker proračun za vodno oskrbo za leto 1998 ne bi bil več izravnani. V razpravi o podražitvi je odbornik EL Blaž Kordež dejal, da so se vodovodi v občini Pliberk na „ukaz“ deželnih uradnikov gradili predimenzionirano. Kordež: „Svojčas so govorili o deželni vodni oskrbi, celo zadevo pa zdaj plačujemo občani občine Pliberk“.

Kordež je svaril pred tem, da bi občina Pliberk tudi pri kanalu naredila enako napako in klonila diktatu iz Celovca. Kordež: „Pri kanalu bomo strogo pazili, da ne bomo gradili več, kot potrebujemo.“

Ker posestnik noče, ne bo nič s Pavličevim sedlom

Pogajanja med družino Pavlič in deželnim svetnikom za potrebna zemljišča so se končala brez rezultata. Zdaj je preostala le še ena varianta.

Kakor smo tik pred redakcijskim zaključkom te številke Našega tednika izvedeli, so se pogajanja za odkup zemljišč, ki so potrebna za cesto na mejni prehod Pavličovo sedlo pri Železni Kapli končala brez rezultata. Čeprav je bil deželni svetnik dr. Dieter Haller pripravljen plačati višjo ceno za zemljišča kot prvotno, družina Pavlič ni bila pripravljena podpisati in je naprej vztrajala pri svoji zahtevi, ki je znatno višja.

Kaže, da je s tem končno padla ta varianta. Za mejni prehod ostane zdaj le še ena možnost, kjer je avstrijski posestnik pripravljen za sorazmerno normalno ceno prodati zemljišča. Pri tej varianti, ki je

200 metrov višje od „Pavličeve“, pa so spet težave na slovenski strani. Tako bo zdaj potrebno na obeh straneh meje celotni projekt še enkrat premisliti in načrtovati. To pa pomeni, da se bo projekt spet ponovno zavlekel in da tudi po 30 letih še ni realističnega časovnega cilja, kdaj se bo odprl ta mejni prehod, ki bi obema stranema odprl tudi popolnoma nove gospodarske možnosti.

Dieter Haller se pogaja za potrebna zemljišča.

OBČINSKA SEJA

Bo ponovni zalet uspešnejši?

Dobrla vas. Včeraj je bil ponovni zalet občinske seje, ki je bila pred dobrim tednom dni zaradi odstopa SP prekinjena. Kakor je NAŠ TEDNIK v prejšnji številki poročal, je do odstopa prišlo po predlogu EL, VP in FP, ki so spričo položaja na vrhu občinskega sveta predlagale, da župan Josef Pfeiffer spremeni dnevni red. Pfeiffer se je čutil napadenega in s svojo frakcijo zapustil sejo. Frakcijski vodja EL Rudi Vouk si koraka SP do danes ne more razložiti: „Nam vsem ni jasno, zakaj je SP zapustila sejo in s tem onemogočila obravnavo pomembnih zadev. Vsekakor je nastala škoda za občane, kajti nekatere zadeve bomo zaradi tega najbrž morali preložiti na drugo leto.“ Župan je spremenil dnevni red včerajšnje seje po predlogu, o poteku pa berite v naslednji številki NT.

Božični trg in modna revija sta „držala“ kupce v občini

Pliberk. Pliberški trgovci so preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek spet pripravili vrsto prireditvev in so s tem skušali obdržati domače kupce v občini. Deloma je tudi uspelo, tako je bil božični sejem, v ponedeljek na glavnem trgu v Pliberku dobro obiskan, vse trgovine v mestu Pliberk pa so

imele odprto, promet prodanega blaga pa je ustrezal normalnemu dnevu. Bolj uspešna pa je bila prezentacija oblačil. Modna revija je bila preteklo nedeljo v Grenzlandheimu odlično obiskana (vstopnina 150,- šil.), svoja oblačila pa je predstavilo sedem pliberških tekstilnih trgovin.

Na glavnem trgu je bil že tradicionalni pliberški božični trg, na katerem je bilo poskrbljeno tudi za otroke.

Priprav za kandidaturo je bilo veliko. Šef organizacijskega komiteja Dieter Janz (levo) je skupno z Zahomčani (na sliki v sredini Janko Zwitter in desno olimpijski zmagovalec dr. Karl Schnabl) izdelal zahomški koncept.

Zahomčani potrebujejo za olimpiado še stadion

Za občino Straja vas je kandidatura Koroške za olimpijske igre leta 2006 izrednega pomena. Občina si pričakuje gospodarsko poživitev.

Po odločitvi Avstrijskega olimpijskega komiteja za igre brez meja leta 2006 je imel šef Volilne skupnosti v Straji vasi Janko Zwitter nasmejan obraz. Veliko truda v projekt so namreč vložili tudi Zahomčani, ki bi v primeru, da leta 2006 pride olimpiada na Koroško, izvedli tekmovanja v biatlonu.

Delegat FIS, Južnotirolec Umberto Brugger se je v Zahomcu na licu mesta prepričal o pogojih in prišel do zaključka, da je Zahomec idealni kraj za biatlonska tekmovanja. Med drugim je v pogovoru z Jankom Zwitterom dejal, da je Zahomec pravi naravni park, ki bi nudil športnikom idealne razmere. S tem so z mize tudi vse špekulacije, češ da bi Beljak dobil ta tekmovanja - kjer se je občinski svet prvotno izrekel proti olimpiadi, za kulisami pa so to potem le obžalovali.

Arena. Za izvedbo olimpijskih biatlonskih tekmovanj pa je potrebno še vrsto investicij. Med drugim je potrebna gradnja „biatlonskega stadiona“ z areno, ciljem, startom, tribunami za sodnike in medije ter parkirišči. Večji del parkirišč za gledalce pa bi enostavno dobili z zaprtjem deželne ceste. Med nujno potrebnimi večjimi investicijami je po mnenju Zwitterja tudi zidava mostu čez ziljsko cesto.

Športni center. Del infrastruk-

Načrti za biatlonske proge so že izdelani, prav tako je na papirju že osnovni osnutek za biatlonski stadion, ki ga bi lahko v Zahomcu po olimpiadi koristili kot nordijski center.

ture bi seveda predstavljal tudi 9,6 mio. šilingov dragi športno-kulturni center v Zahomcu, ki ga bodo začeli zidati v igredi 1998. Kakor smo v NAŠEM TEDNIKU že obširno poročali, sta ta projekt med drugim finančno podprla tudi sosvet za slovensko narodno skupnost in dežela Koroška. Motor projekta je Janko Zwitter, ki zdaj seveda vidi vsa svoja prizadevanja potrjena. Zwitter: „Ob začetku je bilo dovolj skeptikov, občinski svet je projekt komaj in komaj odobril. Danes pa verjetno večina uvidi, da je projekt zelo pomemben za občino“.

ŠD Zahomec. Tudi na Športno društvo Zahomec čaka vrsta nalog. Tako je treba čimprej sestaviti organizacijski komitej (kateremu naj bi predsedoval Janko Zwitter),

člani pa se morajo udeležiti več šolanj in seminarjev. Med drugim si bodo ogledali tekme za svetovni pokal, saj je Zahomec (za primer, da pridejo olimpijske igre na Koroško) predviden tudi kot organizator tekem svetovnega pokala v biatlonu.

Silvo Kumer

ADVENT

Svečanost s kulturnim društvom

Škocijan. Slovensko kulturno društvo Škocijan je dobrodošel gost tudi na prireditvah nemških društev. Preteklo soboto (6.12.) je bil društveni fantovski kvartet (vodi ga Štefan Starz, pevsko pa ga izpopolnjuje mag. Bertej Logar) gost zboru „Sängerrunde Turnersee“. Navdušil je na adventnem koncertu v Šentvidu. Poleg prireditelja in kavrteta KD Škocijan je na koncertu sodelovala tudi ljudska šola Šentprimož.

Naslednji dan (7.12.) pa je na adventni koncert vabil „Sängerkreis Klopeinersee“ (Kasslnova dvorana v Škocijanu), na katerem je še posebej očaral občinstvo otroški zbor KD Škocijan pod vodstvom Helke Mlinar in Miriam Sadnikar. Pričarali so adventno razpoloženje z lučkami ter ustreznimi pesmimi. Adventni koncert so sooblikovali otroci - instrumentalisti družine Krainz in moški zbor „Koschatbund“.

Slovenske pevke in pevci pa oplešajo ne samo prireditve domačih nemških zborov. Tako je otroški zbor KD Škocijan na prvo adventno nedeljo oblikoval sv. mašo. Prihodnjo nedeljo bo MoPZ SPD „Vinko Poljanec“ nastopil v okviru adventnega koncerta, ki ga prireja občina. Helka Mlinar je namreč tudi dejavna na prireditvah škocijanske ljudske šole. 6. decembra je s 3. A razredom prispevala slovenski delež na miklavževanju v Šentlorencu pri Sinči vasi. Prireditve je bila v veliko veselje tako obiskovalcem, ker so jih otroci obdarovali z lepimi pesmimi - kakor otrokom samim, ker se jim je Miklavž zahvalil z lepimi darili.

-Kuj-

CARNICA

Občina Rožek je deveta rožanska občina

Rožek. Po sklepu občinskega sveta v Rožeku se bo občina kot deveta rožanska občina včlanila v društvo „Carnica - Region Rosental“. Na rednem občnem zboru Carnica v Borovljah, na katerih so občine zastopali

posamezni župani, so občino Rožek sprejeli soglasno in si od Rožečanov pričakujejo dodatno poživitev aktivitet društva, ki ima v letu 1998 približno 5 mio. finančnih sredstev, ki jih vlaga predvsem v reklamo.

Svoj 84. rojstni dan bo jutri, 13. decembra, obhajal v Zavodu šolskih sester v Šentrupertu pri Velikovcu pater **Bertrand Kotnik** (slika). Domačini iz domačega Rožeka, zbrani okoli kulturnega društva „Peter Markovič“ želijo svojemu častnemu članu mnogo zdravja in božjega blagoslova, bralci njegovih knjig o hišnih imenih občin Bilčovs, Kotmara vas, Bistrica v Rožu, Rožek in Šentjakob v Rožu pa mu kličejo še na mnoga plodna leta pri raziskovanju zgodovin hiš še ostalih občin dvojezične Koroške. Ad multos annos!

Minuli ponedeljek je obhajal rojstni dan **Folti Kargl** iz Bač ob Baškem jezeru. Nekdanjemu občinskemu odborniku ob osebnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujeta NSKS in EL.

V Svatnah pri Šentjakobu je slavila 60. letnico rojstva **Cili Legat**. Slavljenci ob tem lepem osebnem jubileju od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Za rojstni dan, ki ga je obhajal minulo sredo, čestitamo tudi mag. **Štefanu Schellandru** z Moščenice pri Bilčovsu. Vse najboljše tudi v prihodnje.

Rojstni dan in god je obhajala **Marija Ilavnik** iz Železne Kaple. Slavljenci ob dvojnem prazniku prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem zdravja in še mnogo sončnih dni v krogu najdražjih. Čestitkam se pridružujejo hvaležni otroci in drugi sorodniki.

Prav tako rojstni dan in god je obhajala **Mici Weiss** iz Pabrač pri Škofičah. Čestitamo in vse najboljše.

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Eduardu Ferru** iz Belovč, **Adeli Gril** s Plaznice in **Jozeju Starcu** iz Sel pri Žitari vasi. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljencem od srca čestitajo in želijo vse najboljše, predvsem trdnega zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva. Čestitkam in željam upokojencev se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Naslednje voščilo za rojstni dan je namenjeno **Johanu**

ČESTITAMO

Doujaku iz Homeliš v Selah. Čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnje.

65. življenjski jubilej je praznoval **Franc Sumnitsch** iz Doba pri Pliberku. Lovcu iz srca in duše iskreno čestitajo vsi domači, lovci in znanci. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kliče slavljencu na mnoga leta.

Karolini Mak in **Mariju Oražetu** iz Sel se je minuli petek rodila hčerka. Srečnima staršema iskreno čestitamo, novorojenki pa želimo vse lepo na življenjski poti.

Dvojni praznik je obhajal **Franc Hafner** iz Večne vasi pri Globasnici. Slavljencu od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Pred nedavnim je obhajala rojstni dan **Monika Lakoung** iz Apač. Čestitamo!

67. letnico rojstva je praznoval znani pliberški trgovec **Valentin Blažej**. Agilnemu in vedno prijaznemu slavljencu ob osebnem prazniku iskreno čestitamo.

Prav tako 67. rojstni dan je obhajal **Štefan Košutnik** iz Libuč. Slavljencu ob tej priložnosti iskreno čestitata MoPZ Kralj Matjaž in EL Pliberk. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

V Ločah pri Šentilju ob Dravi je obhajala rojstni dan in god **Beti Pitschek**. Iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem zdravja in zadovoljstva.

V mladi družini **Hanzeja** in **Gabriele Lubas**, po domače pri Olipu v Vogrčah, se je hčerka Ani in Katarini pridružil sinček **Štefan**. Mlademu zemljanu, ki je sv. krst prejel na praznik Brezmadežne želimo obilo božjega blagoslova in zdravja, staršema pa prisrčno čestitamo in jima želimo veliko sreče in veselja.

Slovensko društvo upokojencev Šentjakob čestita za osebni praznik **Nani Krušic** iz Velinje vasi pri Bilčovsu. Vsi ostali člani kličejo slavljenci na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam in željam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

V Čirkovčah pri Pliberku obhaja 73. rojstni dan **Štefan Enzi**. Slavljencu veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

V gostilni Francl v Kortah pri Železni Kapli je obhajal rojstni dan in god **Franc Smrtnik**. Slavljencu ob dvojnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo vsi domači in drugi sorodniki.

Stanislava in **Anton Miklau**, po domače Mekvavova Slavka in Tonči, iz Lepene pri Železni Kapli sta obhajala 60. letnico rojstva. Slavljencema ob tem lepem jubileju od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, predvsem zdravja in zadovoljstva. Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači.

ČESTITKA TEDNA

75. letnica rojstva Marije Valeško

Minulo soboto, 6. decembra, je obhajala 75-letnico življenja Marija Valeško, po domače Mōčkova iz Pliberka. Slavljenco poznamo kot zelo verno, prijazno in narodno zavedno mater petih otrok (njen mož Franc je umrl pred 12. leti), katerim je vse te dobrine tudi vzorno dala na njihovo življenjsko pot. Sedaj, ko so njeni otroci že vsi odrasli in hodijo po lastni poti, pa ji je ostalo še delo v njenem „gartnu“, ki je postal velika ljubezen slavjenke, saj vsako pristo minuto izkorišča za urejanje in olepšanje svojega vrta.

Slavljenci Mariji Valeško ob lepem osebnem jubileju od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, predvsem pa še zdravja in zadovoljstva. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo hvaležni otroci in drugi sorodniki ter EL Pliberk.

Minuli teden je obhajal osebni praznik hišnik ljudske šole pri Božjem grobu **Reinhold Terbuch** iz Libuč pri Pliberku. Pevcu MoPZ Kralj Matjaž veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje. Čestitkam se pridružuje EL Pliberk.

V farni cerkvi sv. Florijana v Vogrčah je prejel zakrament sv. krsta **Florijan Nachbar**, po domače Kómanov. Krstil ga je domači župnijski upravitelj Florijan Zergoi. Staršem sina prvorojenčka **Veroniki** in **Fricu Nachbarju** prisrčno čestitamo, vsem trem pa želimo obilo božjega blagoslova, zdravja in vsestranske sreče.

Pred nedavnim je obhajal 65. rojstni dan **Franc Friedrich Fugger**. Bivšemu Mežnarju v Podgorjah prisrčno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Te dni je v Celovcu praznovala 35. rojstni dan **Heidi Strutz**. Čestitamo in vse najboljše.

V Selah na Kotu je obhajal osebni praznik **Štefan Bradac**, za kar od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta.

Pred nedavnim je obhajala rojstni dan in god **Marija Trampusch** iz Celovca. Čestitamo in želimo vse najboljše.

Za osebni praznik čestitamo tudi **Lizi Piskernik** iz Sel na Šajdi. Vse najboljše.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Zofki Kordež** iz Podjune pri Globasnici, **Anzeju Stropniku** iz Podkrajja pri Pliberku, **prof. Janku Messnerju** iz Osojnice, **Rozini Zankl** iz Male vasi pri Globasnici, **Manču Močniku** iz Šmihela in **Štefki Ambruš** iz Štebna pri Globasnici. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljencem iskreno čestitajo in želijo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam in željam upokojencev se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

V Dobu pri Pliberku obhaja 65. letnico rojstva **Štefanija Matschek**, po domače Komarjeva mama. Prisrčnim čestitkam vseh domačih in znancev se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki želi slavljenci vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva.

V nedeljo bo obhajala 25. rojstni dan **Tanja Stern** iz Rikarje vasi. Ob tej priložnosti ji od srca čestitajo dobri znanci. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

KOMENTAR

Dnevi slovenskega filma v Celovcu so potekali zelo mirno. Koroški soprireditelji (KKZ, SPZ, Film Mladje in Univerza Celovec) niso bili zelo iznajdljivi pri izboru krajev dogajanja. Univerza za specifično slovenske prireditve že dolgo ni več primeren kraj, saj je zadnja leta tam že več prireditev potekalo za zaprtimi vrati. Glede na filmske dneve, ki bi dru-

Primitivna umetnost

gače privabili gotovo dosti publike, zlasti mladine, je komaj peščica gledalcev našla na predvajanje filmov v Volkskino, na univerzo in v dom Roberta Musila. Okrogla miza z vidnimi predstavniki filma v Sloveniji niti ni privabila več poslušalcev kakor je bilo podijskih diskutantov. Kako tudi, če je nastavljena a) na univerzi in b) sredi tedna ob 10. uri dopoldne?!

Vsaj eno vprašanje organizatorjem se zdi več ko upravičeno: Zakaj niso bile vključene šole? Filmsko ustvarjanje kot vse bolj prodirajoča umetnostna struja bi bilo naravno edinstvena priložnost za projekt v okviru pouka. Dijaki bi bili hvaležni za spremembo včasih dolgočasnega šolskega vsakdana, učitelji pa bi na mah imeli teme, ki zagotavljajo zanimanje dijakov, kajti predvedeni filmi zapovrstjo obravnavajo aktualne probleme (tujstvo, vojska, splav, mamila, rob družbe, outsiderstvo, dom za ostarele in in in). Tem za leto in pol šolskih nalog. Vse to je bilo zamujeno.

Tu je organizacija povsem odpovedala, zrcalna slika tega je bil odziv. Prireditve bi mirne duše lahko potekla v enem od slovenskih domov v Celovcu in bi tako gotovo bila uspešnica. S temi predznaki tudi ni bilo čudno, da je bilo tudi še drugih organizacijskih spodsrljajev. Čudno vloga je igral predvsem Film Mladje, ki je bil sicer soprireditelj, vendar pri okrogli mizi ni bil zastopan niti z enim predstavnikom. Škoda bi bilo, če bi Film Video Monitor zaradi tega Koroško spet izključil. Čeprav - napraviti toliko napak v eni prireditvi je tudi umetnost - primitivna pač.

Celovec: Film Video Monitor kulturni most med Slovenci

12. FILM VIDEO MONITOR, festival slovenskega filma v Gorici, je letos prvič vključil Koroško. Dnevi slovenskega filma so bili vpogled v umetniški žanr filma v Sloveniji.

Kraji dogajanja so bili Vokskino, univerza in dom Roberta Musila. Film Video Monitor se je 1981 rodil kot sad goriškega Kinoateljeja, ustanovljenega 1977. S tem je Gorica postala center slovenskega filma. Korak iz jajčne lupine je Monitor storil z retrospektivo slovenskega filma, ki je takrat bil še del jugoslovanskega filma. Temu se je posvetil prav zaradi tega, kajti zanimivo je bilo, kaj se dogaja „na oni strani“ (na Vzhodu). S tem je skušal kulturno zbuditi slovensko zamejstvo. Letošnji 12. Film Video Monitor je prvič vključil Koroško. Spričo dejstva, da je festival ob 10-letnici 1995 nosil naslov Film petih Slovenij, je bilo to geslo letos v Celovcu uresničeno. Prva Slovenija namreč pomeni Slovenijo pod Avstrijo, druga v Kraljevini Jugoslaviji, tretja v SFRJ, četrta kot samostojna R Slovenija in peta Slovenija po svetu. Festival je forum slovenskega filmskega ustvarjanja, nanj so predstavljene najnovejše in najboljše filmske produkcije, tako s področja eksperimentalnega filma kakor tudi videospota in celovečernega filma.

Kulturni most. Dr. Aleš Doktorič je kot prvi motiv za predstavitev v Celovcu izrazil željo, da bi festival postal „most med sloven-

sko in italijansko kulturo ter med Slovenci nasploh“.

Filmska dneva prejšnji teden sta vključevala predstavo vrste kratkih filmov, štirih celovečernih (Outsider, Stereotip, Babica gre na jug, Felix) in okroglo mizo z vidnimi predstavniki slovenske filmske produkcije. Okroglo mizo na celovski univerzi so sestavljali Danijel Hočevar kot predstavnik Film Emotion Ljubljana, Vlado Škafar kot zastopnik Kinoateljeja v Ljubljani in filmski kritik, Damjan Kozole kot režiser najnovjše filmske uspešnice Stereotip, Janez Lapajnar kot študent filmske akademije in režiser ter Aleš Doktorič kot moderator in Horst Ogris s slovenskega radia v Celovcu.

Slovenski film. Razprava je presvetlila nekaj faset filmskega ustvarjanja v Sloveniji. Tako je Hočevar pripovedoval o nekaterih porodnih težavah slovenske filmske scene, da npr. slovenski film sega v 80. leta, da je preveliko malih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom, da je majhnost Slovenije smola za filmske producente, da ni skupnega koncepta, da pa se zadnja leta kljub temu pojavlja pozitiven trend spričo nekaterih filmskih uspešnic (npr. Outsider, Stereotip) in mednarodnih nagrad. Vlado Škafar je na kratko predsta-

vil vlogo in položaj Kinoateljeja Ljubljana in o novi situaciji po osamosvojitvi. Škafar: „Z letom 1991 je slovenska kinoteka ostala brez filmske zgodovine. Pred tem je bila predvajanica republiških filmov Beograd, kjer je bil tudi sklad. Naša kinoteka je ostala brez sklada. L. 93 je skupina mladih s projektom „Retrovizor“ začela z retrospektivo začetka slovenskega filma. Zdaj pa je naša naloga, da slovensko mladino reanimiramo in spet privabimo v kinoteko. Manjkajoči stik med l. 1990 in 1994 je zapustil veliko vrzel, tako da smo l. 94 začeli z novo programsko zasnovno.“

Ignorantska kulturna politika. Damjan Kozole, s tremi celovečernimi filmi (Usodni telefon, Remington in Stereotip) eden najuspešnejših režiserjev („Na filmski akademiji sem trikrat padel.“) misli, da je „prezgodaj govoriti o novem slovenskem filmu“. 5 uspešnih filmskih debitantov da „ni plod premišljene politike“, ampak prej „slučaja“. Za Kozoleta zlasti žalostno je dejstvo, da se „v kulturni politiki kljub uspehom in nagradam nič ne spremeni“. Podobno je slišati tudi od predstavnikov Filma Mladje, ampak to je druga zgodba. (Berite tudi komentar)

Adke

PISMO BRALCEV

„Zvon izvanja“

(NT, 5. decembra 1997)

CELOVŠKI ZVON le ne bo počil, kakor bi si ta ali on želel. Skrbnemu bralcu uvodnika Vinka Ošlaka v številki 56 ni užlo, da bo izšla že ena številka, namreč sedeminpetdeseta, pod njegovim urednikovanjem in da „še ni izključena možnost, da bi kdo tradicijo Zvona nadaljeval.“

Vzroka za stokanje in jadikovanje ter petja žalostink in nagrobnih pesmi torej še ni: naspotno - po zaslugi direktorja Mohorjeve družbe dr. Antona Korena in njenega predsednika rektorja Jožeta Kopeiniga bo

Zvon zazvenel širom vseslovenske pokrajine - morda še lepše in slajše: da ga bodo slišali vsi, ki so dobre volje - na Koroškem, v zamejstvu, zdomstvu in Sloveniji.

Z opozorilom za izrek, da na smrt obsojeni živijo navadno dalje, smem izraziti prepričanje, da za ZVON ne velja ocena današnje politične situacije v Sloveniji, ki jo je strnil pisatelj Drago Jančar v naslovu svoje nove knjige (izšla je pri celovski Mohorjevi) v besede „ko se nasanjamo, bomo spali naprej...“

Franz Kattinig, vodja Mohorjeve založbe v Celovcu

RAZSTAVA

Perko in družina Breugels na Dunaju

V nostalgijem predbožičnem času, ko je dunajski umetnostni muzej odprl veličastno razstavo flamskih slikarjev Breugelsov, je slovenski kulturni center Korotan odprl razstavo sodobnega slovenskega realista Tomaža Perka. Velike oljne slike pokrajini, tihožitij in portretov so privabili veliko sladokuscev realističnega oljnega slikarstva. Akademski slikar Tomaž Perko iz Cerknice je eden redkih slovenskih slikarjev, ki tako čudovito obvladajo to slikarsko tehniko in stil, tako da sodi v sam vrh slovenskih ustvarjalcev. Razstava bo na ogled do 10. januarja.

Dvorani v Šentprimožu in Šentjakobu v Rožu (slika) sta bili nabito polni, dobra tretjina obiskovalcev ni prišla v dvorano in je morala na žalost spet nazaj domov. Foto: A. Kert

Evropa čaka na umetnost manjšin

Lepo božično darilo z Black voices v Šentjakobu in Šentprimožu

Black voices bi lahko prevedel tudi kot božanski ritmi. Kocert svetovnoznane angleške skupine pevk je povzročil masovno romanje publike tako v rožanskem Šentjakobu (soprireditelj „Rož“) kakor v podjurskem Šentprimožu (soprireditelj SPD Danica) in se s tem etabliral med letos najboljše obiskane glasbene dogodke, ki so bili prirejani od javne dvojezične Koroške.

Black voices je skupina žensk, ki poje a capella zelo ritmične pesmi na socialnokritične teme. Z moderatno povezovalko iz skupine je bil hitro vzpostavljen stik s publiko, saj je izziv sodelovanja rade volje sprejela.

Za glavnim prirediteljem se skriva Dvojezični zbor/ Der zweisprachige Chor, ki si je že s projektom „Alpe-Jadran v soglasju“ pridobil dober glas kot inovativna in daljnovidna skupina. Njegovo delovanje v smislu evropskega duha se vsekakor obrestuje. V izjavi za tisk učitelj/ce ter študentke in študenti Pedagoške akademije poudarjajo kot zamisel delovanja: „Z našimi nameni nočemo obstati na mejah zveznih dežel, zato smo se odločili, da povabimo glasbene učiteljice in glasbenike iz cele Evrope ter jim prisluhnemo in se od njih učimo.“

Najnovejši projekt nosi ime „Minority art goes Europe“

(manjšinska umetnost gre v Evropo) in obsega glasbene delovne krožke, v katerih prireditelj hoče ljubitelje kulture na Koroškem seznaniti in soočiti z različnimi glasbenimi umetnostnimi oblikami.

Prvi delokrog je bil februarja pod geslom „Minority art goes Europe - Russkvintet“, ki popoln uspeh. Ta je bil konec tedna prolongiran, kajti koncert Black voice je bil izreden koncertantni užitek. Sadovi projektnega dela bodo predstavljeni v zaključnem koncertu, o katerem bo koroška publika seveda pravočasno obveščena.

Adke

Letina: Prerano slovo od Karla Lunder

V 41. letu starosti je preteklo nedeljo v celovski bolnici povsem nepričakovano umrl Karl Lunder, p. d. Gojer z Letine pri Šmihelu. Rajni Karlej je zbolel na pljučni bolezn, proti kateri je bila tudi zdravniška umetnost nemočna. Tako je stvarnik predčasno odpoklical Karleja k sebi, ki zapušča dva otroka in ženo, s katero se je šele pred tremi leti poročil.

Rajni Karlej je bil zelo vesele narave, zgovoren in prijazen in prav povsod priljubljen, posebno pa še pri sosedih na vasi. Nad 20 let je bil zaposlen v tovarni filtrov Knecht v Šmihelu in poleg tega dela oskrboval tudi kmetijo. Šele ko se je poročil, se je v celoti posvetil kmetovanju. Kot kmet je

aktivno sodeloval v Strojnem krožku Podjuna ter kot kandidat SJK. Pomagal je vsem rad, če je bila pomoč potrebna, tako tudi na vaških praznikih in drugih priložnostih. Tako je bil tudi član gasilskega

Karl Lunder †

društva Šmihel. V mlajših letih je sodeloval kot igralec tudi pri gledališki skupni KPD Šmihel.

Preteklo sredo je Karleja spremljala velika množica k zadnemu počitku. Na odprtem grobu se mu je za ves trud zahvalil DI Štefan Domej, v imenu gasilcev pa je spregovoril Helmut Blažej. Pogrebne obrede je opravil dekan Kristo Srienc, Karleju v slovo pa so zapele pevke in pevci MePZ Gorotan.

Ženi Rozviti, otrokoma Karolini in Gabrielu ter mami Cilki in ostalim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje. Karleja bomo ohranili v lepem in častnem spominu. Naj mu bo domača zemlja lahka.

Silvo Kumer

KOČUHA

Francu Wernigu v slovo

Ob božiču bi izpolnil 65. leto, a se mu je zemeljsko bivanje izteklo 3. decembra. Gospodar življenja ga je odrešil hudih bolezenskih muk in ga odpoklical k sebi, kjer sedaj uživa večno veselje.

Franc Wernig je bil dober in vesel mož - čeprav njegovo otroštvo ni bilo lahko. Rodil se je v Slovenji Gradcu, se šolal v rojstnem kraju in v Ljubljani, nato pa preživel leta vzgoje v Salzburgu pri stari mami. Skratka, ni imel milosti kakor tisti, ki se lahko kot otroci veselijo pravega doma.

Sam sicer pravega doma ni imel, zato pa je toliko bolj gledal na to, da ga je imela njegova družina. V Kočuhi je prevzel kmečko posestvo pri Jirhu, se leta 1956 poročil s Pevcarjevo Rozi iz Drabuna. Rodila mu je hčerke Marico, Andrejo, Katjo in Magdo, v 70. letih pa sta ustvarila znameniti camping „Rož“. S svojim podjetjem sta od vsega začetka omogočila ne samo mnogim dijakom in študentom lep počitniški zaslužek, temveč predvsem tudi številnim gostom prijeten in vesel dopust.

Družina, sosedge, znanci in gostje bodo Franca Werniga zelo pogrešali. Kako priljubljen je bil, je pokazala tudi pogrebna svečanost v soboto, 6. decembra. Vodila sta jo domači župnik Janko Krištof in njegov predhodnik Janez Lampichler. Pevsko sta jo zaokrožila šmarješki cerkveni zbor pod vodstvom Inge Pöchheim in žitrajski MoPZ „Trta“.

Žalujoci družini izrekamo ob zadnjem slovesu moža in očeta iskreno sožalje. Franca Werniga bomo ohranili v lepem spominu.

-Kuj-

Franc Wernig †

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 12. decembra
18.10-19.00
Kulturna obzorja

SOBOTA, 13. decembra
18.00 - 19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca

NEDELJA, 14. dec.
6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška - Guten Morgen, Kärnten. Duhovna misel /žpk. J. Valeško)
18.00-18.30 Glasbena oddaja

PONED., 15. decembra
18.10-19.00 „Kratki stik“

TOREK, 16. decembra
18.10-19.00
Otroška oddaja.

SREDA, 17. decembra
18.10-19.00 Advent pri nas in po svetu
Večerna od 21.04 - 22.00 Osrednji koncert SPZ

ČETRTEK, 18. decembra
18.10-19.00
Rož - Podjuna - Zila.

**DOBER DAN,
KOROŠKA
ORF 2**

**NEDELJA,
14. decembra '97, 13.30**

PONEDELJEK, 15. decembra 1997

ORF 2, ob 3. 40

TV SLOVENIJA 1, ob 15.55

Predvidoma z naslednjimi prispevki:

- Interkulturno učenje - študijska izmenjava v prostoru Alpe Adria
- Koliko velja kultura...?
- V režiji CAN je izšel letošnji narodnostni report
- Mario Leopoldi - umetnik s Primorskega
- Posušeno sadje in sokovi iz sadežev dreves v Rožu
- Uspehi filmskega Mladinskega doma SŠD

Petek, 12. decembra 1997

ORF 2, ob 18. 50

- Belangsendung des Österreichischen Volksgruppenzentrums / oddaja Centra avstrijskih narodnih skupnosti

Petek, 12. decembra

CELOVEC

Večer staršev

Čas: od 16. do 20 ure

Kraj: na Slovenski gimnaziji
Pireditelj: Šolska skupnost na Slovenski gimnaziji

CELOVEC

Božičnica in srečanje pedagoškega združenja

Čas: ob 18. uri

Kraj: Mohorjeva - 1. nadstropje

Program: branje slovenskih pisateljev in pesnikov, nastop učencev glasbene šole, razstava in prodaja didaktične literature, večerja in kramljanje

Pireditelj: Strokovno pedagoško združenje in Pedagoški inštitut

DUNAJ

Redni občni zbor KSŠSD

Čas: ob 18. uri

Kraj: v klubu KSŠSD, Mondscheingasse 11

Pireditelj: KSŠSD

CELOVEC

Redni občni zbor KSŠŠK

Čas: ob 19.30

Kraj: na univerzi

Pireditelj: KSŠŠK

VOGRČE

2. obletnica smrti župnika Vinka Zaletela

Čas: ob 19. uri

Vabi: fara Vogrče in župnik Florijan Zergoi

Sobota, 13. decembra

PLIBERK

Adventni koncert

Čas: ob 19.30

Kraj: v farni cerkvi

Nastopajo: Ženski kvartet Borovlje, MePZ Gorotan iz Šmihela, Burschenquintett Petzen, VOX, Sonja Pototschnig (pesmice), Albert Messner (razstava slik), mag. Ivan Olip (duhovni nagovor)

Pireditelj: VOX iz Pliberka

VRBA

Koncert Tonija Kernjaka (dela Mozarta, Brahmsa in Schumannna; Romuald Pekny bobral iz knjige „Wovon Menschen leben (Tolstoj); A. Vieler bo razstavljal slike in okrase)

Čas: ob 19.30

Kraj: v Casineumu

Pireditelj: Kulturring Velden

OBIRSKO

Božičnica društva

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Kovaču

Pireditelj: SPD Valentin Polanšek

VELIKOVEC

Občni zbor SPD „Lipa“

Čas: ob 14. uri

Kraj: v obednici Gospodinske šole v Šentrupertu
Na občnem zboru bo dr. Pavel Apovnik predstavil brošuro „O lepim in hudih časih“

Občni zbor bo oplešala vokalna skupina SPD Lipa
Pireditelj: SPD Lipa

LOČE

Igra „Čarovnik iz Oza“

Čas: ob 16.30

Kraj: ljudska šola

Nastopa: otroška gledališka skupina SPD Borovlje

Vabita: SPD Jepa Baško jezero in SPD Dobrač

Nedelja, 14. decembra

ŠENTJANŽ

Muzikal za otroke:

„Kosmata žaba“

Gostuje: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice

Čas: ob 10.30

Kraj: K & K center

Pireditelja: SPZ in K & K

ŠENTPRIMOŽ

Muzikal za otroke:

„Kosmata žaba“

Gostuje: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice

Čas: ob 14.30

Kraj: v kulturnem domu

Pireditelja: SPD Danica

SVEČE

Občni zbor SPD Kočna

Čas: ob 18. uri

Kraj: v stari šoli
Po občnem zboru bo ogled diapozitivov o turneji MPZ Kočna po ZDA in Kanadi.

ŠMIHEL

Adventno petje

Čas: ob 14. uri

Nastopajo: MePZ Radiše, Radiški fantje, otroška in mladinska skupina z Radiš, MePZ Gorotan in otroci ljudske šole Šmihel

Kraj: v farni cerkvi
Pireditelja: KPD Šmihel, MePZ Gorotan in župnijski svet

Ponedeljek, 15. dec.

LJUBLJANA

Koncert Okteta Suha

Čas: ob 19. uri

Kraj: Dvorana Slovenskega svetovnega kongresa, Cankarjeva 1/IV

CELOVEC

Predstavitve knjige Kiki Kogelnik „Der Totentanz im Karner Stein im Jauntal“

Čas: ob 15. uri

Kraj: Koroška deželna galerija - Burggasse

Pireditelja: Koroška deželna galerija, Mohorjeva in občina Škocijan

PODNE

Informacija o ÖPUL-u 1998

Čas: ob 20. uri

Kraj: gostilna Folta

Predava: Miha Zablatnik

Pireditelja: KIS in SJK

Torek, 16. decembra

GRADEC

X-mas fešta. Kič v rdečem.

Čas: ob 20. uri

Kraj: v klubu KSŠŠG, Mondscheingasse 19,

Četrtek, 18. decembra

ŠENTJAKOB

Predavanje: „Dober vstop v življenje“ (možnosti in spoznanja alternativnega poroda v vodi)

Čas: ob 19.30

Kraj: v Regionalnem centru

Vabi: Regionalni center

Sobota, 20. decembra

DOBRLA VAS

Občni zbor SPD Srce

Čas: ob 19. uri

Kraj: v kulturnem domu
Po občnem zboru bo božičnica za vse člane, prijatelje in znance.

CELOVEC

Koroški umetniki za „luč v temo“

Čas: ob 16. uri

Kraj: Burghof/Bahnhofstrasse 16

Mdr. bodo na dražbi slike Rudija Benetika, Giselberta Hokeja, Karla Vouka, Hansa Staudacherja, Valentina Omana in drugih.

Glasbeni okvir bodo oblikovali „Quartett der Stimmen aus Kärnten“, zbor iz Landskrona ter skupina Sterz.

ŠENTLIPŠ

Adventno petje

Čas: ob 18. uri sv. maša, nato koncert

Kraj: v farni cerkvi

Nastopajo: Cerkevni zbor Šentlipš, MoPZ iz Štebna, A' Capella, Žitrajski cerkevni zbor, MoPZ „Trta“, Otroška skupina iz Šentlipša

ŠENTILJ

Adventno petje

Čas: ob 19. uri

Kraj: v farni cerkvi

Nastopajo: Cerkevni zbor Šentilj, ljudska šola, Vaščani pojo, Instrumentalmusik T. Gugenberger in Lindner Dreigesang in mladinska skupina

VOGRČE

Premiera igre

„Šestero mušketirjev“ ter adventno srečanje

Čas: 19. uri

Kraj: pri Florijanu

Nastopajo: Mladinska gledališka skupina KKD Vo-

grče; pojejo: ljudska šola Vogrče in mladinska skupina

Pireditelja: KKD Vogrče in DSG Vogrče

Nedelja, 21. decembra

CELOVEC

Blagoslovitev novih orgel

Čas: ob 14.30

Kraj: v provincialni kapeli šolskih sester

Sposed: blagoslovitev orgel (msgr. dr. Egon Kapellari); adventne večernice: Helmut Luksch - orgle, MePZ J. P. Gallus in šolske sestre.

SELE-KOT

Božičnica društva

Čas: ob 14. uri

Kraj: v ljudski šoli

Pireditelj: SPD „Hermann Velik“

Petek, 26. decembra

SELE

Športni ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: v gostilni Malle

Za ples igra: Trio Pavlič
Pireditelj: DSG Sele/Zell

VOGRČE

Štefanov ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Florijanu

Za ples igra: ansambel „Rosa“
Pireditelj: MePZ Podjuna

SELE

Ponovitev veseloigre „Lepa čevljarka“

Čas: ob 15. uri

Kraj: v farnem domu
Pred veseloigro bo nastopilpevska skupina iz Slovenjega Plajberka.
Pireditelj: KPD Planina

Sobota, 3. januarja

CELOVEC

45. Slovenski ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: v domu sindikatov
Za ples igrajo: „Ptujskih pet“ in „Kraški kvintet z Bracom Korenom“

Pireditelj: Slovenska prosvetna zveza
Rezervacija miz: 0463/51 4 00-42

Sobota, 10. januarja

GLOBASNICA

Podjunski ples

Čas: ob 20. uri

Kraj: pri Šoštariju

Za ples igra: ansambel „Rosa“; polnočni vložek: „Klemen Leben“ - svetovni prvak na harmoniki ter duo bratov Mitja in Borut Štrukel
Pireditelj: SKD Globasnica

*Božična darila,
ki imajo trajno vrednost!*

UHREN – JUWELEN

Erich Letschnig

10. - Oktober-Platz 5, 9150 Bleiburg/Pliberk
Tel.: 0 42 35 / 26 10, Faks: 0 42 35 / 33 84

**Spoštovane bralke in bralci
Našega tednika!**

Naslednja številka Našega tednika ne bo izšla, kakor običajno naslednji petek, ampak naslednji torek, 22. decembra. To bo tradicionalna obširna božična številka Našega tednika, kateri bomo priložili tudi prilogo „Naš upokojenec“.

Uredništvo

Bistrica n. Pliberkom

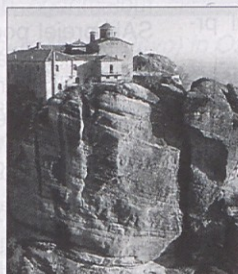
5. letna razstava

Čas: v petek, 12. decembra 1997 ob 19. 30

Kraj: Werkhof Bistrica
Razstavljajo: Siegi Sempre, Helmut Blažej, Jon Trga in Alfred Potoschnig
Nastopa: Mih-Group
Vabijo: Werkhof Bistrica in občina Bistrica
Razstava je odprta do 24. decembra od 10. do 20. ure.

Tinje: izobraževalno potovanje v Grčijo, 7. – 14. 2. '98

Poleteli bomo z Dunaja (AUA). Prva postaja bo Solun, rojstno mesto naših slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda. V Telesiji si bomo ogledali samostane Meteora. Kakor orlova gnezda čepijo vrh skalovja; stoletja so bili dostopni le po lestvah in z vrvmi. Delfi so bili najslavnejše Apolonovo prerokišče. Atene so eno najstarejših svetovnih kulturnih žarišč. Kamni in razvaline pričajo o umetniškem geniju starih Grkov. Atenska Akropola je enkratna tudi v svoji razpadlosti. Korint je bil bogato trgovsko mesto. V Epidavru na Peleponezu prevzame staro gledališče s svojo neprimerljivo in neponovljivo akustiko. V Mikenah kamenje pripoveduje o veličastju mogočnih vladarjev pa o grozotah in pretresljivostih, ki so se znotraj grajskega zidovja godile pred več ko 3000 leti.

Samostan Varlaam

Na potovanju bomo sledili tudi stopinjam apostola Pavla. Kristusov nauk je oznanjal v Solunu, Korintu, Atenah. Iz Aten se bomo z letalom vrnili na Dunaj. Potovanje (polpenzion) stane 10.950,- šil. Doplačilo za enoposteljno sobo 1.900,-. Vožnja z vlakom na Dunaj in nazaj (ali polet) stane dodatnih 500,- šilingov. Spremlja prof. Jože Wakounig. V Grčiji nas bo vodila rojkinja Tita Artemis Kovač.

**NAŠA DRUŠTVA V
INTERNETU**

Osnovne informacije o Koroških Slovencih (nem, slov, angl.)
<http://www.aprouc.co.at/slovene>

Cerkveni časopis Nedelja - tedensko aktualno
<http://www.aprouc.co.at/slovene/nedelja.html>

Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) na Dunaju - Volksgruppenreport 97
<http://www.aprouc.co.at/slovene/volksgruppenreport.html>

Mohorjeva založba - aktualna knjižna ponudba
<http://www.mohorjeva.co.at>

Založba Wieser <http://www.wieserverlag.co.at>

Zveza Bank v Celovcu (slov., nem. angl.)
<http://www.zvezabank.co.at/zb>

Fara Sele - tedensko nove pridige župnika Krampača in kulturne novice iz Sel
<http://members.magnet.at/fara sele/>

Občina Suha in okolje - KPD Drava, PIS Žvabek, Oktet Suha (slov., angl.)
<http://members.magnet.at/stefan.logar/>

Oktet Suha, Živ-Žav, Enotna lista Suha
<http://www.members.magnet.at/d.katz>

SPD Zvezda Hodiše
<http://www.carinthia.org/keutschach/zvezda-hodiše/sprachkurs>

DOM

V TINJAH

☎ 04239/26 42

od sobote, 13. decembra, od 15. ure do nedelje, 14. decembra, do 17. ure

Dnevi za ministrante in ministrantke od 10. do 12. leta
Voditelj: Jože Flödl

v torek, 16. decembra, ob 19. 30
Tinjska serija: „... ne vrag, le sosed bo mejak“ - Od Kopitarja do Prešerna
Predavatelj: univ. prof. dr. Peter Vodopivec

v petek, 2. januarja, od 9. ure in v soboto, 3. januarja, do 17. ure
Novoletno srečanje - „Vzgoja in vrednote“
Predavatelj: dr. Alojzij Slavko Noj, prof. Lojze Peterle, dr. Slavko Graber, dr. Ivan Stuhec, mag. Vinko Ošlak

v petek, 2. januarja, ob 19. 30
Odprtje razstave del. ak. slikarja Staneta Kregarja, Ljubljana
Predstavitev: mag. Pavel Pibernik

v petek, 2. januarja, ob 17. uri
Knjižne presoje
Moderator: mag. Vinko Ošlak

v četrtek, 8. jan. 1998, ob 19. uri
Molitveni shod za duhovne poklice
Oblikuje: Molitvena skupina iz Dobre vasi

od sobote, 10. jan., od 14.30, do nedelje, 11. jan., do 16.30
Priprava na zakon
Pradavatelji: magi, zdravnik, duhovnik

Od ponedeljka, 12. januarja, od 18. ure do četrta, 15. januarja, do 13. ure
Duhovne vaje za starejše žene in može - „Bogastvo starostnih izkušenj“
Voditelj: p. Anton Cvetko

Potovanja:

od sobote, 7. februarja do sobote, 14. februarja 1998
Izobraževalno potovanje v Sirijo
Spremljata: p. dr. Iwan Sokolowsky SJ in Jože Kopeinig

od srede, 20. maja do torka, 26. maja 1998
Izobraževalno potovanje v Baltik
Spremljata: prof. Ruta Ruda in Jože Kopeinig
Podrobnejše informacije o programu lahko dobite v domu Tinjah:

**POSOJILNICA-BANK
BILČOVŠ-HODIŠE-ŠKOFIČE**

VABILO

na redni občni zbor, ki bo v petek, 12. decembra 1997 ob 18. uri v zgornjih prostorih Posojilnice v Bilčovsu. V sklopu občnega zbora bo tudi predavanje o Evru.

K številni udeležbi vabi

upravni odbor

Božična drevesa iz Kort

Celovec. Jelke in smreke domačega gozda iz Kort pri Železni Kapli so letos spet na prodaj od četrta, 11. decembra, do srede, 24. decembra v Celovcu pri trgovini SPAR v Vetrinju in pri trgovini SPAR v Villacherstraße (pri Opel Trampitsch.)

IMPRESUM

SŠZ VABI

V semestralnih
počitnicah na Arlberg

Slovenska športna zveza vabi v zimskih semestralnih počitnicah (od 8. do 14. 2. 1997) na smučanje in deskanje v Stuben na Arlbergu.

Udeleženci bodo bivali v hotelu **Mondschein** v Stubnu v neposredni bližini vzpenjač. V hotelu je rezervirano za 50 oseb. Odhod v Stuben bo v nedeljo, 8. februarja 1998 z vlakom (o času odhoda bodo udeleženci pravočasno obveščeni). Odhod iz Stubna pa bo v soboto, 14. februarja 1998, po zajtrku.

Cene: 6 polovičnih penzionov (zajtrk, popoldanski prigrizek po smučanju, večerja), savna, plavanje, 5-dnevna vozovnica za vzpenjače po celem Arlbergu, skibus do Zürsa, Lecha in St. Christoph, vožnja z vlakom iz Celovca v Lengen in nazaj, transfer do hotela, šola v smučanju in deskanju (izleti) v dopoldanskih urah, deske od podjetja ELAN na Brnci.

odrasli: šil. 7200,-
odrasli (ž60/m65): 6900,-
otroci do 14: 5100,-
otroci do 6: 3500,-

V dopoldanskih urah se bodo udeleženci lahko udeležili izletov, pouka v smučanju in deskanju pod strokovnim vodstvom prof. Antona Malleja, Richarda Kunčiča, Severa Pušnika, Tomota Weiss, Christiana Zeichna in Danila Prušnika.

Prijave sprejema z naplačilom 1000,- šilingov Posojilnica-Borovlje, poslovalnica Celovec, Bahnhofstraße 1, številka konta 1-03.092.113.

ŠAH/1. RAZRED VZHOD

Po porazu SŠK
„Obir“ le proti izpadu

Šahisti SŠK „Obir“ iz Železne Kaple so zaključili jesenski del prvenstva na četrtem mestu in se bodo v igri morali boriti proti izpadu iz 1. razreda vzhod. Kaplčani so v petem in zadnjem krogu podlegli Možberku s 3,5:4,5. Zmagali so Dušan Jokovič, Johann Wolte in Andreas Ojster, remiziral je Hans-Christian Wolte, podlegli pa so Harald Wolte, Andreas Karner ter ravnatelj Josef Hanschou in Hanzi Stössier.

Play-off-tekmovanje se bo pričelo januarja, za obstoj v 1. razredu pa slovenski šahisti potrebujejo najmanj četrto mesto med šestimi klubi.

KARATE/KOROŠKO PRVENSTVO

Zadnji nastop
karatekov z
imenom SAK

Karateska sekcija se bo osamosvojila, kajti tudi na koroško prvenstvo ni bilo nikogar od pristojnih SAK.

Minulo soboto popoldan je bilo v Mladinskem domu v Celovcu koroško karatesko prvenstvo v semi kontaktu in v rahlem kontaktu. 4-članska ekipa SAK je tokrat sicer osvojila le 1 naslov prvaka (Thomas Hribernig v rahlem kontaktu do 71 kg), toda imela precejšnjo smolo in krivične sodnike. „Najmanj trije bi lahko osvojili naslov prvaka, če bi imeli malo sreče in če nas sodniki ne bi prikrajšali,“ pravi vodja in trener sekcije Milan Hribernig. Od sodnikov najbolj prikrajšan se je čutil Hannes König, ki zaradi tega tudi ni hotel nadaljevati s tekmovanjem, a ga je trener Milan Hribernig prepovabil, tako da je le še uspešno (3. mesto) zaključil prvenstvo.

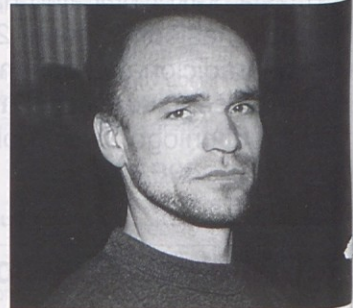
V okviru koroškega prvenstva je bila tudi primerjalna tekma med koroško in gornjeavstrijsko reprezentanco, ki so jo borci s Koroške presenetljivo jasno dobili z 49:29. Za koroško reprezentanco se je boril tudi Milan Hribernig ter nasprotnika zelo jasno premagal z 9:4.

Sodniki so ga prinesli ob naslov prvaka – Hannes König.

Karateska sekcija SAK, ki trenutno sestoji iz 20 aktivnih borcev z Radiš, Žrelca, Celovca, Grabštanja, Kotmare vasi in Možberka, je bila ustanovljena leta 1990. „Le prvo sezono smo bili deležni podpore SAK, nato pa nas je vodstvo vsebolj zanemarjalo,“ se pritožuje Milan Hribernig, ki v zadnjih letih ni vložil le veliko prostega časa v sekcijo, ampak tudi mnogo denarja. „Čeprav je SAK prejel podpore za nas, nam jih ni dal. Zato bomo januarja ustanovili lastni klub ter si s tem zagotovili možnost, da lahko sami zaprosimo za podpore,“ meni Milan Hribernig.

F. S.

Rezultati borcev SAK na koroškem prvenstvu: Thomas Hribernig 1. in 3. mesto (do 71 kg), Hannes Raunjak 3. mesto (do 67 kg), Hannes König 2 x 3. mesto (nad 81 kg), Veronika Niemetz 2. mesto (do 65 kg).

„Novi odbor je vedel za prvenstvo, pa nikogar ni bilo. SAK nas je očitno res odpisal.“

MILAN HRIBERNIG
trener in vodja karatekov SAK

Peter „Paco“ Wrolich

Peter Wrolich ostaja
zaenkrat še „amater“

Transfer k profesionalci še ni bil možen, ker je italijanskemu klubu za to sezono primanjkovalo denarja.

Kolesar Peter Wrolich iz Loča bo vsaj do jeseni prihodnjega leta ostal pri amaterjih, kajti ponovno je podpisal pogodbo za „Team Tell-Mineralwolle Austria 2000“. Transfer k profesionalni ekipi še ni bil možen, ker je italijanskemu klubu, ki je kazal zanimanje za Wrolicha, za to sezono primanjkovalo še denarja. Za sezono navrh pa si je profesionalni klub že zagotovil sredstva, tako da bo Wrolich po vsej verjetnosti že jeseni prihodnjega leta menjal k profesionalci. „Sto-

odstotno seveda še ni nič, kaj v športu se obljube hitro spreminjajo,“ pravi Wrolich.

Vsekakor se bo za letošnji sezono še posebej zbrano pripravil, med drugim si bo lastnimi stroški financiral 4- do 5-tedenske priprave (meseč februarja) v Južni Afriki. Prav tako klubski kolega Haselbacher in Riebenbauer. „Odprta so vrata za še tekmovanja, ki naj bi bila del intenzivnih priprav, drugače pa je že za vse poskrbljeno,“ tako pravi Wrolich.

DOB DRUGIČ ZAPOVRSTJO PODLEGEL NA DERBIJU

Innsbruck rešil Dobljane iz precejšnje zadrege

Medtem ko so Dobljani presenetljivo podlegli Hypu, je Innsbruck proti pričakovanju jasno premagal Gleisdorf – nasprotnika Dobljanov v boju za 6. mesto.

Sramoten je bil nastop Dobljanov na koroškem derbiju proti Hypu iz Celovca, saj igralci nikakor niso znali izpolniti pričakovanj. Dobljani so sicer v vseh njih dobrih pričetih tudi vodili, toda čim bolj se je bližal konec niza, tem živčnejsa in neuspešnejša je postala njihova igra. V teh obdobjih tekme je bilo videti, da mladi dobljanski ekipi primanjkuje izkušenosti in s tem hladnokrvnosti pri odločilnih točkah. Vsekakor je bilo razočaranje Dobljanov po tekmi veliko, toda dejstvo, da je Innsbruck na tujem presenetljivo jasno (s 3:0) premagal največjega nasprotnika Dobljanov v boju za zgornji play-off (najmanj 6. mesto) – Gleisdorf – je zopet pomirilo duhove. S tem se je izhodišče Dobljanov namreč zopet izboljšalo, tako da imajo sedaj celo boljše karte v rokah kakor Gleisdorf. Gleisdorf ima namreč v zadnjih treh osnovnih krogih težje nasprotnike ter točki manj in še slabšo razliko nizov, medtem ko Dobljani z zmago v naslednjem krogu proti predzadnjemu iz Hartberga že lahko storijo velik korak v zgornji play-off. Ob normalnem razpletu tekem so torej Mlakar in co. v prednosti, toda v športu smo doživeli že toliko prese-

Tudi legionarja Bojan Mlakar (levo) in Ožbalt Zmagaj sta se na tekmi proti Hypo prilagodila živčni igri soigralcev.

nečenj, da se tudi tokrat ne bi dčili, če bi Gleisdorfu uspele povsem presenetljive točke. F. S.

Tekme Dobljanov v zadnjih treh osnovnih krogih:

- Dob - Hartberg**
(v petek, 12. 12., ob 19. uri, v Wolfsbergu);
- Innsbruck - Dob**
(v nedeljo, 14. 12., v Innsbrucku);
- Salzburg - Dob**
(v sredo, 17. 12., v Salzburgu).

ZVEZNA LIGA, MOŠKI

1. Donaukraft	17	17	0	51:4	34
2. Salzburg	16	14	2	44:7	28
3. Enns	17	12	5	40:24	24
4. Innsbruck	16	9	7	29:28	18
5. Sokol I	15	7	8	25:30	14
6. Dob	15	6	9	23:33	12
7. Gleisdorf	15	5	10	22:32	10
8. Hypo	17	5	12	23:40	10
9. Hartberg	15	3	12	16:40	6
10. SVS Röder	15	1	14	8:43	2

AKTUALNI POGOVOR

Bojan Ivartnik, trener Dobljanov

Ali je bila ekipa na tekmi proti Hypu še izčrpana od evropskega pokala?

Bojan Ivartnik: Možno, da je bilo tudi to vzrok za poraz. Toda bistveno večji vzrok je bil psihične narave, ker je na tej tekmi pač šlo za zelo veliko. Rezultat pritiska na igralce pa je bila igra zdavnaj pod njihovimi zmogljivostmi.

V času tekočega prvenstva je bilo opaziti, da so odličnim nastopom sledili slabši. Vzroki za to nestalni igro Dobljanov?

Prvi vzrok je, da je ekipa mlada in zaradi tega neizkušena. Razumljivo, da zaradi tega njeni nastopi nihajo iz tekme v tekmo. Vpliva pa gotovo tudi dejstvo, da nimamo lastne dvorane in zaradi tega je v bistvu vsak nastop na tujem. Vsekakor igralci neobremenjeni dosegajo visoko raven, nastopi pod pritiskom pa zaradi mladosti zelo nihajo.

„Nastopi pod pritiskom nihajo.“

Cilj letošnjega prvenstva je kvalifikacija za zgornji play-off. Kakšni so sedaj izgledi po porazu proti Hypu?

Innsbruck nam je v prejšnjem krogu vsekakor napravil veliko uslugo, ko je presenetljivo jasno premagal Gleisdorf, ki je naš nasprotnik v boju za 6. mesto. Sedaj imamo boljše izhodišče mi, kajti ob normalnem razpletu smo v jasni prednosti.

Najboljši igralec ekipe Bojan Mlakar morda glasno razmišlja o menjavi kluba. Kakšne posledice bi zapustil njegov odhod?

Bojan je zadovoljen s klubom in s treningi, klub pa je zadovoljen z njim, zato menim, da ne razmišlja o odhodu – saj upam tako. Vsekakor pa bi njegov odhod imel več posledic, med drugim bi morali spremeniti celoten način naše igre. Jasno pa je, da bi bila izguba športnika njegovih kvalitet le težko nadomestljiva.

Franc Sadjak

Lovrenc Kreutz novi blagajnik SAK

Nekdanji igralec SAK Lovrenc Kreutz bo vodil blagajništvo SAK po vzoru občine, z rednim in izrednim proračunom.

Ker je bil predsednik Jurij Perč zadržan, je prvo sejo novega odbora vodil dr. Ivan Ramšak. Edina točka dnevnega reda pa je bila razdelitev funkcij odbornikom.

Kar zadeva nalogo tajništva, se je odbor odločil za razdelitev odgovornosti na več oseb. Tako bo na primer dnevno pisarniško delo opravljala Hildi Wieser, administracija članske ekipe pa je pridržana Lojzetu Lachu in Mirku Isoppu (sekcij-

ski vodji), medtem ko bo Silvo Kumer odgovoren za administracijo naraščaja in opravke pri koroški nogometni zvezi.

Nadalje je bil imenovan za blagajnika Lovrenc Kreutz – novinec v odboru SAK. Njegova prva naloga je, da bo do konca leta izdelal popoln finančni pregled kluba. Poleg tega bo finančno poslovanje prikrojeno modelu občin, torej z rednim in izrednim proračunom, ki sta mesečno prilagoje-

na. Namestnik Lovrenca Kreutza je Milan Blažej, ki je naprej odgovoren za pobiranje vstopnine na tekmah članske ekipe.

Nova podpredsednika sta dr. Ivan Ramšak in Jože Partl, ostali odborniki pa imajo funkcijo v centrih ali direktnoodeljene naloge.

Predsedniku Juriju Perču pa je v prvi vrsti pridržan stik z javnimi ustanovami.

F. S.

NOČ ZA F. LIPUŠA

Od četrta do sobote (z začetkom vsakič ob 19. uri) poteka v domu Roberta Musila literarni simpozij, v središču katere so nekateri aspekti v delih Florjana Lipuša. Otvoritev je bila pretekli četrtek s koroškim kulturnim referentom Michaelom Ausserwinklerjem in kulturnim ministrom Slovenije Jožefom Školčem.

OSEBE & DOGODKI

GLAS IZ LJUDSTVA

TRI GENERACIJE V ENI TRGOVINI

TRGOVINA ŠOŠTAR OBNOVLJENA

Tri „šostarjeve generacije“ skrbijo za oskrbo trgovine. Z leve: Rozina Smrečnik, Marica Wautsche in najmlajša šostarjeva prodajalka Nataša Wautsche.

Globasnica. Šostarjeva trgovina je znana po celi Podjuni, saj je ena izmed redkih, ki je tudi mobilna, se pravi, da pride na dom. Pred kratkim so „centralo“ v Globasnici obnovili, tako da je trgovina Šoštar tudi od zunaj še privlačnejša. V trgovini sami pa skrbijo „šostarjeva dekleta“ za red in postrežbo.

Ustanoviteljica trgovine Rozina Smrečnik ima ob sebi hčerko Marico in vnukinjo Natašo. To je gotovo redko na Koroškem, da so v eni trgovini kar tri generacije ene družine. S tem pa je zagotovljeno, da bo trgovina v osrčju Globasnice ostala Globašanom še ohranjena za naslednja leta ali mogoče celo desetletja.

V ponedeljek, 8. decembra, na praznik Brezmadežnega spočetja, so bile številne trgovine odprte, predvsem seveda veletrgovine. Našteli so lepe dobičke, pravijo. Jasno, živimo v času, ko šteje le vidni dobiček. Več je žvenka in cvenka, predvsem pri tistih, kjer ga je že v izobilju, bolje baje živijo široke množice, bolj so srečne. Tam pa se že širi uboštvo, ampak tam seveda nimajo v pesteh ne javnosti ne njenih občil. Nekateri sanjači so hoteli uresničiti diktaturo proletariata, kar koli naj to že bo, vse bolj pa nas tlačijo diktatura kapitala.

Na svetovni konferenci o podnebjju v japonskem Kiotu se nič ni premaknilo na boljše, ker Američani, najhujši onesnaževalci zraka na svetu, nočejo spremeniti svojih navad. Menda bojo začeli potem misliti drugače, ko se bojo v takem zraku zadušili. Saj poznamo tisto o pijancu.

PO TRADICIJI

Sele. Tradicionalno vsako leto na miklavževo nedeljo KPD „Planina“ iz Sel pripravi društveno miklavževanje za otroke. Tudi letos je sv. Miklavž obiskal Selane. Pred obiskom pa so otroci pripravili kratek kulturni program. Nastopili so otroci ljudske šole Sele pod vodstvom Jožice Mak. Mladina pa je pripravila igro z naslovom „Hudobin potepin“. Poleg tega pa je še nastopil Mladinski zbor pod vodstvom župnika Štefana Krampača.

Miklavž je prišel med selske otroke.

DVOJNA SREČA

Katarina in Barbara je ime dvojčicama Erike in Joška Wrolicha iz Loč. Naraščaj, mama in seveda tudi oče so porod v celovski bolnici v redu prestali. Starša, predvsem pa še mama Erika pa imata zdaj cele roke polne dela ...

50-LETNIK

Martin Wiegele

Zahomec Predsednik ŠD Zahomec Martin Wiegele je pred kratkim srečal abrahama. Svoj 50-življenjski jubilej je praznoval v krogu domačih, z znanci in društveniki. Še pred naslednjim okroglim jubilejem pa čaka predsednika mogoče naslednja velika naloga - namreč olimpijske igre leta 2006.